

4. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ ТА ЛОГІСТИКИ

РОЗВИТОК УТИЛІЗАЦІЙНОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

В.В. Адамик, к.е.н., доцент

Б.В. Табачний, здобувач вищої освіти

Національний університет «Львівська політехніка»

Актуальною проблемою суспільства як у національному, так і в глобальному масштабі, є утилізація твердих та біологічних побутових відходів. Стрімкий науково-технічний прогрес, в тому числі у сфері екологічної безпеки, сприяв появі та інтенсивному використанні у зарубіжних країнах нових технологій із переробки та консервації сміття.

Накопичивши близько 25 млрд. промислових і побутових відходів [1], Україна, на жаль, не в змозі вчасно та без залучення іноземної технічної та фінансової допомоги, вирішувати проблеми з їх утилізацією (особливо це стосується т.зв. «муніципальних» відходів), а відтак продовжує дотримуватися практики захоронення сміття, в тому числі на несанкціонованих сміттєзвалищах, тоді як, наприклад, у Німеччині, Швейцарії та Австрії всі звалища закриті [2]. Останніх налічується у нашій державі понад 50 тисяч, що свідчить про загрозу екологічної катастрофи, прояви якої вже відчула Львівщина.

Створення підприємств з утилізації твердих та біологічних відходів, в тому числі побутових (металу, пластику, скла, паперу, поліетиленових пакетів, харчових відходів) є найбільш прогресивним способом ліквідації сміттєзвалищ та економічно вигідного, а також екологічно виваженого їх використання чи знищення.

Передумовою для ефективної утилізації сміття є його сортування з метою подальшого вторинного використання (світовий досвід показує, що спалювання певних видів відходів екологічно небезпечно). Правильно сформовані логістичні схеми дадуть змогу керувати потоками сміття з населених пунктів та отримувати корисні матеріали внаслідок утилізації. Враховуючи неспроможність місцевих органів державного управління та самоврядування вирішити проблему утилізації «муніципальних» відходів, ключовими агентами в сміттєпереробній логістиці повинні бути приватні підприємства з відповідною ліцензією, які з метою підвищення ефективності роботи та контролювання з боку державних органів варто об'єднати у спілку. Таке об'єднання дозволить рівномірно розподіляти отримане сміття, аби уникнути надмірного навантаження на окремі підприємства.

Інноваційною в Україні є запропонована іноземними фахівцями технологія виготовлення з пластикових та поліетиленових відходів, які непридатні для вторинного використання, дорожнього покриття та пластикових труб. В Україні загальна протяжність автомобільних шляхів становить 169,6 тис. км, більша частина з них потребує капітального ремонту [1], який можна здійснити за допомогою пластикових плит. Зі зношених плит можна виготовляти повторно нову плиту тощо. Зокрема у Китаї тривалий час використовують дорожні покриття з утилізованого пластику.

З органічних відходів можна виготовляти компост для продажу фермерам або біопаливо (біогаз), що, по-перше, сприятиме екологічній конверсії «муніципальних» залишків харчових продуктів, відходів рослинництва та тваринництва, а також зменшить негативний вплив традиційної енергетики на екологію. Слід зазначити, що переробка органічних відходів, які за оцінкою ООН, становлять близько третини виготовлених харчових продуктів, є перспективною сферою для розвитку малого і середнього бізнесу. Показовим у цьому контексті є досвід зарубіжних підприємств, зокрема британської компанії «Rubies in the Rubble», американської фірми «Back to the Roots» та інших [4].

Утилізаційна логістика дає можливість управління інформаційними та матеріальними потоками задля оптимізації логістичних витрат та створення єдиної системи комплексної переробки відходів, яка в майбутньому дасть змогу уникнути екологічних проблем. Таким чином, логістика утилізації сміття стає важливим напрямом розвитку т.зв. «зеленої логістики» в Україні. Створення відповідних заходів щодо мобільної утилізації твердих та біологічних побутових відходів відкриває можливості втілення в життя сценарію екстреної підтримки будь-якого регіону та відвернення імовірної катастрофи, так як це сталося з Грибовицьким сміттєзвалищем. Реалізація вищезгаданих задумів та намірів потребує інтенсивної співпраці державної і місцевої влади, бізнес-структур, в

тому числі іноземних, науково-дослідних інституцій та громадських організацій (фактично формується логістично-інноваційний кластер, діяльність якого спрямована на мінімізацію антропогенного впливу на екологію), що базуватиметься на дотриманні міжнародних принципів охорони навколишнього середовища.

Перелік посилань:

1. Совгіра С. В. Утворення та утилізація органічних відходів / С. В. Совгіра, Л. В. Остафійчук // *Природничі науки і освіта* : зб. наук. пр. прир.-геогр. фак-ту. – Умань : ВПЦ «Візаві». – 2013. – С. 88-90.

2. Лоюк Є. Як вирішують проблему з побутовим сміттям в Європі [Електронний ресурс] / Є. Лоюк. – Режим доступу : <http://www.esz.org.ua/?p=135>

3. Технічний стан автомобільних доріг загального використання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/content/tehnichniy-stan-avtomobilnih-dorig-avtomobilnih-dorig-zagalnogo-vikoristannya.html>

4. Харчові відходи – нові можливості для підприємців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ipress.ua/mainmedia/harchovi_vidhody_novi_mozhlyvosti_dlya_pidpriyemtsiv_13359.html

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ, ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ ПРИБУТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

О.С. Андрєшкова, здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: А.В. Бурковська, к.е.н., доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

Однією з домінуючих категорій сучасних ринкових відносин є поняття фінансового результату діяльності господарюючого суб'єкта, який виражається прибутком або збитком. Отримання прибутку є метою кожного підприємства, тому питання прибутковості підприємства залишається завжди актуальним.

Діяльність сільськогосподарських підприємств супроводжується безперервним оборотом коштів, який здійснюється у вигляді витрат на виробництво і реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і, як наслідок, – одержання доходу.

Безумовно, однією з домінуючих категорій сучасних ринкових відносин є поняття якості прибутку, яка представляє собою узагальнену характеристику структури джерел формування фінансових результатів. При високій «якості» прибутку збільшується обсяг виробленої продукції, знижується її собівартість. При низькій – має місце зростання реалізаційних цін на продукцію в поєднанні з відсутністю збільшення обсягу продукції в натуральному вимірі.

Прибуток як найважливіша категорія ринкових відносин виконує певні функції. Перш за все, прибутковість характеризує економічний ефект, отриманий в результаті діяльності підприємства. Значення прибутку полягає в тому, що він відображає кінцевий фінансовий результат [1].

Позитивний фінансовий результат виконує стимулюючу функцію і є основним джерелом приросту власного капіталу. Об'єктом розподілу є балансовий прибуток підприємства. Власники капіталу, орієнтуючись на розміри прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, приймають рішення з приводу його можливого розподілу.

Існують різні види прибутку підприємницьких структур, що відрізняються як за методикою розрахунку так і за джерелами походження. Прибуток класифікується за різними ознаками і різні автори використовують відмінні у цьому підходи. Відомий вчений В.М. Жмайлов [2] в своїх працях запропонував таку класифікацію прибутку: здійснювати на основі таких основних підходів, що включають спосіб розрахунку, джерела походження, напрями використання, та склад елементів прибутку підприємницьких структур. Наведемо декілька прикладів із запропонованої класифікації. За даним підходом прибуток класифікується за такими ознаками:

- за характером відображення в обліку: бухгалтерський та економічний;
- за характером діяльності підприємства: від звичайної діяльності та надзвичайних подій;
- за основними видами діяльності: від сільськогосподарської, операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства;
- за основними видами господарських операцій: від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг від позареалізаційних операцій;
- за складом елементів, що формують прибуток: маржинальний, валовий, чистий;
- за характером розподілу: капіталізований та спожитий [2].

Якщо підприємство як показник фінансового результату, отримує прибуток, то його можна назвати рентабельним. Рівень рентабельності його діяльності залежить насамперед від величини прибутку.